KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2020/589

(2020. gada 23. aprīlis)

par Dienvidāfrikas Republikas kompetentās iestādes atbilstību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK

(izziņots ar dokumenta numuru C(2020) 2026)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 17. maija Direktīvu 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK ([1]), un jo īpaši tās 47. panta 3. punkta pirmo daļu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punktu dalībvalstis var atļaut nodot trešās valsts kompetentajām iestādēm revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus, kas ir to apstiprināto obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā, un ar attiecīgajām revīzijām saistītus pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumus tikai tad, ja attiecīgās iestādes atbilst prasībām, kuras Komisija ir atzinusi par atbilstošām, un ja trešās valsts kompetentās iestādes un attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes ir vienojušās par pasākumiem sadarbībai uz savstarpīguma pamata.

(2) Lēmums par atbilstību saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 3. punktu neattiecas uz citām īpašām prasībām par obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošo revīzijas darba dokumentu vai citu dokumentu un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumu nodošanu, piemēram, uz Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punkta d) apakšpunktā izklāstīto prasību, ka kompetentās iestādes ir vienojušās par pasākumiem sadarbībai uz savstarpīguma pamata, vai uz minētās direktīvas 47. panta 1. punkta e) apakšpunktā izklāstīto prasību attiecībā uz personas datu nodošanu.

(3) Sadarbība saistībā ar obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošo revīzijas darba dokumentu vai citu dokumentu un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumu nodošanu trešās valsts kompetentajai iestādei ir jautājums, kas skar būtiskas sabiedrības intereses saistībā ar neatkarīgas publiskās pārraudzības veikšanu. Tāpēc dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu saskaņā ar sadarbības pasākumiem, kā minēts Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 2. punktā, jānodrošina, ka Dienvidāfrikas kompetentā iestāde visus dokumentus, kas tai nodoti saskaņā ar minētās direktīvas 47. panta 1. punktu, izmanto tikai savu funkciju pildīšanai, veicot publisko pārraudzību, ārējo kvalitātes nodrošināšanu un izmeklēšanu attiecībā uz revidentiem un revīzijas uzņēmumiem.

(4) Notiekot pārbaudēm vai izmeklēšanai, obligātie revidenti un revīzijas uzņēmumi nedrīkst piešķirt piekļuvi vai nodot savus revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus Dienvidāfrikas kompetentajai iestādei ar citiem nosacījumiem nekā tie, kas noteikti Direktīvas 2006/43/EK 47. pantā un šajā lēmumā.

(5) Neskarot Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 4. punktu, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka obligāto revidentu un revīzijas uzņēmumu publiskās pārraudzības, kvalitātes nodrošināšanas un izmeklēšanas nolūkā saziņa starp dalībvalstu apstiprinātiem obligātajiem revidentiem vai revīzijas uzņēmumiem un Dienvidāfrikas kompetento iestādi notiek ar attiecīgo dalībvalstu kompetento iestāžu starpniecību.

(6) Saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punkta d) apakšpunktu dalībvalstīm ir iespējams atļaut nodot Dienvidāfrikas kompetentajai iestādei revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus, kas ir to apstiprināto obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā, un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumus tikai ar nosacījumu, ka attiecīgās kompetentās iestādes ir vienojušās par sadarbības pasākumiem.

([1]) OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp.

(7) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šādi sadarbības pasākumi starp to kompetentajām iestādēm un Dienvidāfrikas kompetento iestādi tiek saskaņoti uz savstarpīguma pamata un ievērojot Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. un 2. punkta nosacījumus, tajā skaitā visu šajos dokumentos ietverto dienesta noslēpumu un komerciālo interešu (arī rūpnieciskā un intelektuālā īpašuma) aizsardzību attiecībā uz revidētajām struktūrām vai obligātajiem revidentiem un revīzijas uzņēmumiem, kas šīs struktūras revidējuši.

(8) Ja obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošo revīzijas darba dokumentu vai citu dokumentu un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumu nodošana Dienvidāfrikas kompetentajai iestādei ietver personas datu nodošanu, šāda nodošana ir likumīga tikai tad, ja tā atbilst arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/679 ([2]) paredzētajām prasībām attiecībā uz datu starptautisku pārsūtīšanu. Tāpēc Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteikta prasība, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai personas datu nodošana starp to kompetentajām iestādēm un Dienvidāfrikas kompetento iestādi atbilst visiem piemērojamiem datu aizsardzības principiem un noteikumiem, jo īpaši Regulas (ES) 2016/679 V nodaļas noteikumiem. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tiek noteikti atbilstoši aizsardzības pasākumi personas datu nodošanai saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 46. pantu. Turklāt dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka Dienvidāfrikas kompetentā iestāde tālāk neizpauž personas datus, kas iekļauti dokumentos, kuri nodoti bez iepriekšējas attiecīgo dalībvalstu kompetento iestāžu piekrišanas.

(9) Neatkarīgā revidentu regulatīvā padome (*IRBA*) ir Dienvidāfrikas kompetentā iestāde, kas atbild par publisko pārraudzību, ārējo kvalitātes nodrošināšanu un izmeklēšanu attiecībā uz revidentiem un revīzijas uzņēmumiem. Tā īsteno atbilstošus aizsardzības pasākumus, aizliedzot saviem esošajiem un bijušajiem darbiniekiem izpaust konfidenciālu informāciju jebkurai trešai personai vai iestādei un nosakot sodus par šā aizlieguma pārkāpšanu. Saskaņā ar Dienvidāfrikas 2005. gada Revīzijas profesijas likumu un *IRBA* Rīcības kodeksu *IRBA* drīkst nodot dalībvalstu kompetentajām iestādēm dokumentus, kas ir līdzvērtīgi Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punktā minētajiem dokumentiem.

(10) Ar *IRBA* pārbaužu laikā iegūtajiem dokumentiem un pārbaudes ziņojumiem drīkst apmainīties tikai tad, ja *IRBA* reģistrēts revidents vai revīzijas uzņēmums tam piekrīt. Minētā prasība var radīt grūtības, īstenojot Direktīvas 2006/43/EK 47. pantā noteiktās regulatīvās sadarbības prasības. Tāpēc Komisijai būtu cieši jāuzrauga un jāpārskata regulatīvā sadarbība starp *IRBA* un dalībvalstu kompetentajām iestādēm, lai novērtētu, vai prasība par piekrišanu rada šķērsli informācijas apmaiņai praksē.

(11) *IRBA* ir kompetentā iestāde, kas atbild par sadarbību un divpusēju nolīgumu slēgšanu ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm par revīzijas darba dokumentu nodošanu. Revīzijas darba dokumentu konfidencialitāti nodrošina Dienvidāfrikas "anglosakšu tiesības" par dienesta noslēpumu, kurās noteikts vispārīgs profesionāls pienākums un pienākums revidentam ievērot klienta materiālu konfidencialitāti.

(12) Saskaņā ar Dienvidāfrikas normatīvajiem aktiem uz *IRBA* var attiecināt prasību apmainīties ar Direktīvas 2006/43/EK *47. panta 1. punktā minēto* informāciju ar "atbilstošu regulatoru", bet tai ir rīcības brīvība lemt par to, vai šāda turpmāka apmaiņa nodrošinātu sabiedrības un sabiedrības interešu aizsardzību. Parakstot divpusējus sadarbības nolīgumus ar *IRBA*, dalībvalstu kompetentās iestādes varētu pieprasīt *IRBA* lūgt to iepriekšēju piekrišanu, ja *IRBA* ir spiesta nodot "atbilstošam regulatoram" sadarbības gaitā saņemto nepublisko informāciju. Turklāt tām būtu jāapsver prasība, ka *IRBA* drīkst apmainīties ar šādu informāciju tikai ar tiem subjektiem, kas noteikti nolīgumos, norādot, ka šiem subjektiem šāda informācija būtu jāsaglabā kā konfidenciāla un priviliģēta. Turklāt personas datu apstrādi drīkst veikt tikai šajā lēmumā minētajā konkrētajā nolūkā, kā noteikts 3. apsvērumā un 1. pantā, un saskaņā ar nosacījumiem, kas jo īpaši minēti šā lēmuma 8. apsvērumā.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

(13) Saskaņā ar Komisijas Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1010 ([3]) 1. pantu vairākas trešo valstu vai teritoriju kompetentās iestādes, tajā skaitā *IRBA*, tika atzītas par atbilstīgām Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē, lai nodotu revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus un pārbaudes un izmeklēšanas ziņojumus. Saskaņā ar Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1010 3. pantu minēto īstenošanas lēmumu 2019. gada 1. augustā pārstāja piemērot attiecībā uz *IRBA*.

(14) Lai gan *IRBA* līdz 2019. gada 31. jūlijam nevienojās par nekādiem divpusējas sadarbības pasākumiem ar dalībvalstu kompetentajām iestādēm, dažas dalībvalstis ir izrādījušas interesi attīstīt sadarbību ar *IRBA*.

(15) Eiropas Revīzijas pārraudzības struktūru komiteja (*CEAOB*) ir atkārtoti novērtējusi tiesisko regulējumu Dienvidāfrikā, pamatojoties uz 2005. gada Revīzijas profesijas likumu, kas kopš Īstenošanas lēmuma (ES) 2016/1010 nav grozīts. Ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 537/2014 ([4]) 30. panta 7. punkta c) apakšpunktā minētās Eiropas Revīzijas pārraudzības struktūru komitejas (*CEAOB*) tehnisko *novērtējumu*, *IRBA* atbilst prasībām, kas būtu jāatzīst par atbilstošām Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punkta c) apakšpunkta nolūkā.

(16) Šis lēmums neskar sadarbības līgumus, kas minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/109/EK ([5]) 25. panta 4. punktā.

(17) Secinājumi par trešās valsts kompetento iestāžu izpildīto prasību atbilstību saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 3. punkta pirmo daļu neskar jebkādu Komisijas lēmumu, ko tā varētu pieņemt par minētās trešās valsts revidentu un revīzijas struktūru publiskās pārraudzības, kvalitātes nodrošināšanas, izmeklēšanas un soda sistēmu līdzvērtību saskaņā ar minētās direktīvas 46. panta 2. punktu.

(18) Šā lēmuma mērķis ir sekmēt efektīvu sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un *IRBA*. Tā mērķis ir ļaut minētajām iestādēm pildīt savas funkcijas, veicot publisko pārraudzību, ārējo kvalitātes nodrošināšanu un izmeklēšanu, un vienlaikus aizsargāt attiecīgo personu tiesības. Ja kompetentā iestāde uz savstarpīguma pamata nolemj vienoties par sadarbības pasākumiem ar *IRBA*, lai dotu iespēju nodot revīzijas darba dokumentus un citus obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošos dokumentus un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumus, attiecīgajai dalībvalstij ir pienākums paziņot Komisijai par savstarpējas sadarbības pasākumiem, kas noslēgti ar minētajām iestādēm, lai Komisija varētu novērtēt, vai sadarbība ir saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 47. pantu.

(19) Galvenais mērķis sadarbībai revīzijas pārraudzības jomā starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un *IRBA* ir panākt savstarpēju paļaušanos uz pārraudzības sistēmām un palielināt revīzijas kvalitātes konverģenci. Šāda savstarpēja paļāvība un lielāka konverģence būtu balstīta uz Savienības un Dienvidāfrikas revīzijas pārraudzības sistēmu līdzvērtību. Rezultātā obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošo revīzijas darba dokumentu vai citu dokumentu un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumu nodošanai galu galā būtu jākļūst par izņēmumu.

(20) Ņemot vērā praktiskās pieredzes trūkumu uzraudzības sadarbībā ar *IRBA* un tādējādi nespēju pašlaik novērtēt, vai prasība *IRBA* saņemt revidenta vai revīzijas uzņēmuma iepriekšēju piekrišanu, lai apmainītos ar pārbaužu laikā iegūtajiem dokumentiem un pārbaudes ziņojumiem, rada šķērsli informācijas apmaiņai praksē, šis lēmums būtu jāpiemēro ierobežotu laikposmu.

([3]) Komisijas 2016. gada 21. jūnija Īstenošanas lēmums (ES) 2016/1010 par noteiktu trešo valstu un teritoriju kompetento iestāžu atbilstību saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK (OV L 165, 23.6.2016., 17. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regula (ES) Nr. 537/2014 par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2005/909/EK (OV L 158, 27.5.2014., 77. lpp.).

([5]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK (OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.).

(21) Neatkarīgi no laika ierobežojuma Komisija regulāri uzraudzīs tirgus norises, uzraudzības un tiesiskā regulējuma attīstību un uzraudzības sadarbības efektivitāti, ņemot vērā uzraudzības sadarbības laikā gūto pieredzi un pamatojoties arī uz dalībvalstu sniegto informāciju. Konkrētāk, Komisija var veikt šā lēmuma īpašu pārskatīšanu jebkurā laikā pirms tā darbības termiņa beigām, ja attiecīgā notikumu gaita liek atkārtoti novērtēt ar šo lēmumu piešķirto paziņojumu par atbilstību. Šādas atkārtotas novērtēšanas rezultātā varētu tikt atcelts šis lēmums.

(22) Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs sniedza atzinumu 2019. gada 3. decembrī.

(23) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 48. panta 1. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Dienvidāfrikas Neatkarīgā revidentu regulatīvā padome atbilst prasībām, ko uzskata par atbilstošām Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē, lai varētu nodot revīzijas darba dokumentus vai citus dokumentus un pārbaudes vai izmeklēšanas ziņojumus saskaņā ar Direktīvas 2006/43/EK 47. panta 1. punktu.

2. pants

Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumā, ja obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā esošie revīzijas darba dokumenti vai citi dokumenti ir tikai tādu obligāto revidentu vai revīzijas uzņēmumu rīcībā, kuri ir reģistrēti dalībvalstī, kas nav grupas revidenta reģistrācijas dalībvalsts un kuras kompetentā iestāde ir saņēmusi pieprasījumu no Dienvidāfrikas Neatkarīgās revidentu regulatīvās padomes, šos dokumentus nodod pieprasījumu iesniegušajai kompetentajai iestādei tikai ar pirmās minētās dalībvalsts kompetentās iestādes skaidri izteiktu piekrišanu.

3. pants

Šo lēmumu piemēro no 2020. gada 1. maija līdz 2026. gada 30. aprīlim.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2020. gada 23. aprīlī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietnieks
Valdis DOMBROVSKIS